

**Η Διαπλάσις ἀσπάζεται** τὸν φίλον; τῆς: Ἐνδοξοῦ Σούλι (ἔσται, εὐχαριστῶ) Ζήτω ἡ Διαπλάσις (ἑλπίς, εὐχαριστῶ) Βοσκοπούλου τοῦ Πηλίου (καὶ διατὶ νάλλεξεν τὸ ὄρατόν σου ψευδώνυμον) Ἀυτογράτερον τοῦ Βυζαντίου (ἐλήφθησαν βλέψεις, δὲν πρόπει νάνυπομονῆς ποτε) Χουσαγῆν (καὶ, διεδιβάθησαν) Μαϊμουδίαν (ἔχει; δίκην; ἡ σκύρα δὲν εἶνε ἐντομον ἀλλὰ ἐρεπτόν, κ' ἐσημείωσα τὴν Ἀσκασίαν 476, διὰ τὸ λογαριάζω ὡς ἕρθῃ; καὶ τὰς ἄλλας λύσεις;) Δοξαμίνο Ἐικοσίονα (ἑλπίδα, εὐχαριστῶ) Ἀλήτην (καὶ, δόνασαι) Ἐσοφόρον (εὐχαριστῶ διὰ τὸ ἔσπάζω) Μυσοσιτίδα (ἀργότερα ἴσω;) Βασιλεῖον τὸν Βουλγαροκτόνον (ὁ ὅποιος; εἰ; διὰστημα 10 ἐτῶν ποῦ διαγωνίζεται εἰς τὴν Διαπλάσιν, ἔχει πᾶρῃ 16 Ἀ' βραβεῖα—ἐκτός τῶν Β', Γ' κτλ.—καθὼς; καὶ 551 Εὐσημα' ἔχει κανεῖς ἄλλοι; περισσότερη;) Ἰαϊκόρον (βραβεῖα ἔσται) Θαλασσοπούλι τοῦ Στόλου (δὲν παρῆκε' τὸ σπάνιον τίμιον ἄλλην φορᾶν, ποῦ ἡ μόνια τοῦ Ἀθροῦ Βραδείου ἦτο μικρότερα, ποῦ εἰπαίρων ἕνα σωρὸν δὲν εἶχε λοιπὸν τὴν ἕξιν;) Ναυτάκι τῶν Σπαιτῶν (εὐχαριστῶ ποῦ διὰ τὸ ἔσπάζω) Κόρην τῶν Κυμάτων, Νισιτῆν τῆς Ἀθροῦ κτλ. κτλ.

Εἰς δὲσας ἐπιστολάς; ἔλαβῃ μετὰ τὴν 28ην Νοεμβρίου, ἠπαυτῆσθε εἰς τὸ προσεχές.

**ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ**  
Ἀρχὴ τοῦ νέου 162ου Διαγωνισμοῦ  
Δεκεμβρίου-Μαρτίου

- Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 27 Φεβρουαρίου.
- 1. Λεξιγραφίαι**  
Με πολλήν τῆς Γραφῆς  
Αἰσθητικὸν ἐνών  
Κ' ἔνδοξον πυρπολήτην  
Τοῦ Ἀγῶνος φερωνόμον.  
Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Βασιλομαχίας Ἑλλάδος
  - 2. Δογματικὸς Συλλαβόγραφος**  
Ἄν τὸ πρῶτον μου ἀκούσης,  
Νά, σοῦ λέγω τὸ λοιπὸν...  
Καὶ τὸ ὅλον γυναικεῖον  
Ἄνομα ἐκ τῶν κανῶν.  
Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Καρδίας
  - 3. Ἀναγραμματισμὸς**  
Τί εἶμαι; ἕνας ἦρωας  
Ἀρχαῖος, μυθικός;  
Ἀναγραμματισμένος;  
Προφήτης; γεραικός;  
Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τῆς Ἑλλάδος
  - 4. Δημῶδες ἄνιγμα**  
Μαῦρο ὀλόμαυρο μοσχάρι  
Κι' ὄλο ἔλα καπαίνει.  
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐμποροῦ τοῦ τῆς Ἐπαύλου
  - 5. Τετράων**  
\* \* \* \* \* = Ζῶν τῆς θαλάσσης.  
\* \* \* \* \* = Ἐξ ὅ ἑλπίσθη ὁ ἄνθρωπος.  
\* \* \* \* \* = Ρῆμα.  
\* \* \* \* \* = Ζῶν τῆς ἕρπᾶς.  
\* \* \* \* \* = Σύμφωνον.  
Καὶ καθεὺς τὰ ἴδια.  
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀστέρος τοῦ Βέγα
  - 6-9. Μαρινὸν Γράμμα**  
Τῆ προσθήκη ἐνός γράμματος, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, εἰς ἑκάστην τῶν κατωθι λέξεων, νὰ σχηματισθῶν, ἕνε ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τῶσαι λέξεις:  
κρίος, ἄρα, δὴ, Σάρα.  
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τρελλοῦ Κεφαλλονίτη
  - 10. Τριπλή Ἀκροστιχίς**  
Τὰ δεύτερα γράμματα τῶν κατωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν Κράτος; τῆς; Εὐρώπης. Τὰ τέταρτα ὅσος τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τὰ ἕκτα ποιητῆν τῆς Ἰταλίας.  
1. Ἐπίθετον ἔχον σχετὸν μετὰ τὴν ἀγάπην. 2. Ρῆμα ἐκφράζον παρακλήσιν. 3. Πηγιὸν θαλάσσιον. 4. Ἀσθένεια τῶν ἐλωδῶν τῶπων. 5. Μέταλλον κοινόν. 6. Πόλις τῆς Μ. Ἀσίας.  
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πρόσφυγος

**11. Φωνηεντόλιπον**  
\* - πμν - νκ  
Ἐστάλη ὑπὸ I. K. Τσιμινάκη

**12. Γρίφος**

Ἰα Ἰα  
Ἰα λιλ' Ἰα τρ : : χρον : :  
Ἰα Ἰα

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀγγ. Τσιουτεκλή

**ΛΥΣΕΙΣ**  
τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ 39ου φύλλου

496. Ἰλισσός (Ἰλῆ, σός.)—497. Δωρίς—λαρίς.—498. Κῆσος—ἀσός.—499. Ὁ κάλαμος, ἡ Κάλαιος.—500. ΠΙΝΕΙΣ (Παίρεις, δίνεις, δένεις, λύνεις, βαίνεις, βγαίνεις.)—501. Ε Λ Α Ι Α 502-506. Διὰ τοῦ Α Ρ Τ Ο Σ Ν: καθλός, πόνος, Σ Α Υ Ρ Α ὀνος, δόνη, ποῦς, Θ Α Υ Μ Α —507. ΦΕΙΔΙ- Τ Α Ν Τ Α ΑΣ (Φασιδίος, Δ Α Φ Ν Η ΝΕων, ὄρτων, Α Ν Θ Ο Σ Καρδίτας, Φ Ο Ν Ο Σ καλός, Σερβία, Σ Α Π Φ Ω Ἡπειρος.)—508  
Ἄν σὺ μισεῖς, ἔτερψέ μὴ ποιήσης.—509. Μὴ ὑποχωρῆς ἐν ὄρα μάχης. (Μὴ ὑπὸ χορ—εἰ; ἐν ἔρα—μ' ἄχ εἰς.)

**ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ**  
Ἡ λέξις μετὰ ἀπλᾶ στοιχεῖα τῶν 8 στιγμῶν λεπτὰ 10, διὰ δὲ τοὺς συνδρομητὰς μετὰ 5 μόνον μετὰ ἀπλᾶ στοιχεῖα τὸ διπλάσιον, καὶ μετὰ κ ρ α λ α ἰ α τὸ τριπλάσιον. Ἐλάχιστος ὅρος 15 λέξεις, δηλαδὴ καὶ αἱ ἐλιγώτεραι τῶν 15 πληθύνονται ὡς νὰ ἦσαν 15 ὁ ἡ ρ ε ἰ σ τ ὁ ς σ τ ἰ χ ο ς, ἔστω καὶ ἀπὸ μίαν λέξιν, μετὰ κατὰ τὴν παχέα ἢ ἀπλᾶ στοιχεῖα τῶν 8 στιγμῶν, ὑπολογίζεται ὡς 15 λέξεις ἀπλᾶ. Ἄν μὴ συνοδευόμενα ὑπὸ τοῦ ἀντικείμενου ἀγγελίαι δὲν δημοσιεύονται.

**15-192**  
**ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ**  
Ἰποψήφιος Δημοψηφισματος τοῦ 1916

**15-208**  
**ΑΣΤΗΡ ΤΟΥ ΒΕΓΑ**  
Ἰποψήφιος Δημοψηφισματος τοῦ 1916  
Ζητεῖ ψήφον συμπαιθείας

**17-1**  
**ΛΑΤΡΕΥΤΗ ΠΑΤΡΙΔΑ**  
Ἰποψήφιος Δημοψηφισματος τοῦ 1916, ὑποστηρικόμενος ὑπὸ τῶν κραταιοτάτων Συλλόγων: Ἑλληνόποις, Ἑθναῖος, Ἑ Αποροί.

**17-2**  
Κατερχόμενος εἰς τὸν δόλον ἀγῶνα τοῦ Δημοψηφισματος, τῆ πανηγυρικῆ τῶν φίλων μου παρακλήσει, μετὰ ψευδώνυμον γεμᾶτο ἀπὸ πατριωτικῶν παλμῶν καὶ φλόγας ἐνθουσιασμοῦ, ὑποστηρικόμενος ὑπὸ τριῶν Συλλόγων καὶ ἀνεξάρτητος πάσης κομματικῆς χροιάς, ζητῶ μίαν λευκὴν ψήφον καθενός, διὰ τὴν δεῖξιν πρὸς τὴν γλυκεῖα μάντιν τῆς **ΛΑΤΡΕΥΤΗ ΠΑΤΡΙΔΑ** τὸν πόνο καὶ τὴν ἀγάπην ποῦ νοιῶμαι μέσα του, Μὴ ἀποδελῶν εἰς πληρωσὴν κενοδοξίας τινός, ἀλλὰ εἰς τὴν ψήφισιν ἐνός ὄρατος ψευδωνύμου καὶ πάλιν ζητῶ τὴν λευκὴν σὰ; ψήφον.

**17-3**  
**ΛΑΤΡΕΥΤΗ ΠΑΤΡΙΔΑ**  
(Πρώην Δευτερά σινός Ἑλλάδος)  
**17-3**  
Ὁ Θεὸς τῆς Ἑλλάδος οὐδέποτε ἐσκέφθη νὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτήν: **Ἡ Ἑλλὰς θὰ ζήσῃ!** («Ἐφημερίς» 13ης Νομβρ. 1916).  
«... Μία ἡ κραυγὴ ἤτις ἐξέρχεται ἀπὸ ὅλων τὰ στόμα: **ὑπὲρ πάντα Ἑλλάς!**» («Ἐκλογηγραφημένη» 20ης Νομβρ. 1916).

**17-4**  
Ἄν πιστεύω νὰ μείνῃ κανεὶς, Βασιλεῖ Βουλγαροκτόνε, ποῦ νὰ μὴ ψήφισῃ τὸ ὑπέρχο ψευδώνυμον **Ἡ Ἑλλὰς θὰ ζήσῃ**, μετὰ τὸ ὁποῖον κατερχομαι ἐπὶ τὸν Δημοψηφισμὸν.  
Πατρίς τῶν Ἡρώων

**17-5**  
**ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΥΡΙΟΝ**  
Ἰποψήφιος διὰ τὸ πρῶτον τοῦ ἐφετεινοῦ Δημοψηφισματος

**17-6**  
Ἀγαπῶ τὸ Ἀρριμμένο Κῦμα, πῶς ἐπέφασε εἰς τὸ Φάληρον; Διασκέδασε; Διατὶ δὲν φρίνασαι; Μήπως; ἄλλας; ψευδώνυμον.  
**Ἔδρε ποῖος εἶμαι.**

**17-7**  
Σε εὐχαριστῶ θερμῶς. Ἀσπὴ τοῦ Βέγα, διὰ τὰς βραβεῖας σου εὐχὰς καὶ ἤθελα ποῦ νὰ μάθω διὰ ποῖαν ἔρτην εἶνε αἱ εὐχὰς σου.  
**Κερνυμένος Θεσσαυρός**

**ΟΙ ΛΥΤΑΙ**  
τῶν ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ  
ὅσων αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλαδίου ἐλήφθησαν ἀπὸ 23-29 Νοεμβρίου

ΑΘΗΝΩΝ: Θ. Α. Μπαζακῆ, Ν. Γ. Πόθος, Α. Κ. Φούτας, Α. Σλίτ, Ἰουλιὰ Σλίτμαν, Βασιλικὴ Σ. Φραντζῆ, Γερμανόπουλος, Κλάρα Μπάουμαν, Ἐριέττα Μπάουμαν, Ἐριέττα Μπάουμαν, Γ. Ε. Ὀλσεν, Ἐρν. Χάρτιμαν, Π. Ρόσενφελντ, Χρ. Χρυσιάντζης, Ἀλέξανδρος Π. Ἰερός, Θ. Γ. Γιαννουλόπουλος, Ἄννα Ἐμ. Καλομενοπούλου, Ἰωάννα Θ. Μπάουμαν, Χ. Κατσηοράντος, Β. Α. Ντούλας. ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΗΣ: Διον. Ι. Βεργιοπούλου. ΖΑΤΟΥΝΗΣ: Ζαχ. Βεργιοπούλου. ΛΑΥΡΕΙΟΥ: Κατίνα Α. Γκίνη, Ν. Κ. Δροῦνας, Ἀθ. Ν. Μανιμάκης. ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Θωρ. Ι. Πολίτης, Ἀντωνία Χ. Κορωναίου.

**ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ**  
Ὁ Κλων τῶν ἀνωτέρω τὰ ὀνόματα ἀπέδθησαν εἰς τὴν Κωνσταντινίδα καὶ ἐκλήρωθη ὁ ἐν Ἀθήναις Ν. Γ. ΠΟΘΟΣ, ὁ ὅποιος ἐνεγράφη διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου καὶ παρακαλεῖται νὰ μᾶς σταλῆ τὴν διεύθυνσίν του.

**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**  
**ΤΗΣ 'ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ'**  
Βιβλία τεχνικά, μορφωτικά καὶ ἠθικά, ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς 'Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν'.

**Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης** (60 εἰκόνες) δρ. 6. Χρυσὸδ. δρ. 8.  
**Τὸ Βιβλίον τῆς Συμπεριφορᾶς**, δρ. 0,60.  
**Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου**, (20 εἰκόνες) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.  
**Δένδρον Μικρῶν Μυστικῶν**, Ἐκαστον τετραδίου δρ. 0,15  
Δέση 7 τετραδίων δρ. 1,—  
Δέση 15 τετραδίων δρ. 2,—  
Δέση 25 τετραδίων δρ. 3,—  
**Ἡ Μαρονησία**, (21 εἰκόνες) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.  
**Ἡ Μούσα τῶν Παιδῶν** (ποιήματα) δρ. 1,50. Χρυσὸδ. δρ. 2,50.  
**Ἡ Νίνα** (20 εἰκόνες) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.  
**Παιδικὸι Διάλογοι** (Κουτίδου). Σειρὰ Α' δρ. 1,20. Σειρὰ Β' δρ. 1,20.  
**Παιδικὸν Θέατρον** (Ξενοπούλου) δρ. 2. Χρυσὸδετα δρ. 3,50.  
**Παιδικὸν Πνεῦμα** (3 τομίδια) ἔκαστον δρ. 0,50. Χρυσὸδετα τὰ 3 ὁμοῦ, δρ. 2,50.  
**Πρόξος ὁ Νικίου** (24 εἰκόνες) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.  
**Ὁ Πυρροπόλης** (24 εἰκόνες) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.  
**ὑπὲρ Πατρίδος** (35 εἰκόνες) δρ. 3,50. Χρυσὸδ. δρ. 5.  
**Ὁ Φῶτης**. Ἐμπετρον Διήγημα ὑπὸ Χρ. Σκαρτσίδου, δρ. 0,60.

**Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ**

**ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ**  
Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἰδιοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὄψησιν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

<b>ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ</b>		<b>ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ</b>	<b>ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Α. 20</b> Διὰ τῶν Πρακτικῶν Ἐσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἕκαστον λεπ. 25
<b>Ἐσωτερικοῦ</b>	<b>Ἐξωτερικοῦ</b>		
Ἐτησίαν . . . . . δρ. 8.—	Ἐτησίαν . . . . . φρ. χρ. 10.—	<b>ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879</b>	<b>ΔΙΕΥΡΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ</b> <b>ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ</b>
Ἐξαμηνίος . . . . . > 4,50	Ἐξαμηνίος . . . . . > 5,50		
Τριμηνίος . . . . . > 2,50	Τριμηνίος . . . . . > 3.—	<b>ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ</b> Ὁδὸς Ἐδριπιδίου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον	
Ἄν συνδρομα ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός.		<b>Ἐν Ἀθήναις, 10 Δεκεμβρίου 1916</b>	<b>Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 2</b>

**Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ**  
(Μυθιστόρημα ὑπὸ **ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ**)  
**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ**  
**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.** (Συνεχίζεται)

Τὸ σκαφίδι εἶχε μέσα πέντε ἀνθρώπους κ' ἕνα σκύλο· ἀλλὰ τὸ ἀερίστατο δὲν ἔρριξε στὴν ἄμμο παρὰ μόνον τέσσαρες.

Τὸν ἐπιβάτη ποῦ ἔλειπε, θὰ τὸν συνεπῆρε τὸ μεγάλο ἐκεῖνο κῦμα ποῦ εἶχε κτυπήσῃ τὸ δίχτυ καὶ γι' αὐτὸ βέβαια τὸ ἀερίστατο μπόρεσε νὰ ξανασηκωθῆ γιὰ τελευταία φορὰ καὶ σὲ λίγο νὰ προσγειωθῆ.

Μόλις οἱ τέσσαρες ναυαγοὶ—μποροῦμε νὰ τοὺς πλῦμε ἔτσι,—επάτησαν τὸ πόδι τοὺς στὸ ἔδαφος, ὅλοι μαζί, συλλογισθέντες τὸν ἀπόντα, ἐφώνησαν:

— Ὅ, προσπάθη νὰ βγῆ κολυμπώντας. Νὰ τὸν σώσομε! νὰ τὸν σώσομε!

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.**  
Ἐνα ἐπιστόδιον τοῦ Ἀμερικανικοῦ πολέμου.—Ὁ μηχανικός Κύρος Σμιθ.—Ὁ Γεωδὸν Σπίλετ.—Ὁ μαθητὸς Νάβ.—Ὁ θαλασσοπόρος Πέγροφ.—Ὁ μικρὸς Χάρμερ.—Ἀναχώρησις μετὰ τὴν θύελλα.

τοῦ Ὀδυσσεὺς Γκράντ, βρέθηκαν ἐπὶ χιλιάδες μίλια μακρὰ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα αὐτῆς Βιργινίας, τὸ κυριώτερον προπύργιον τῶν Ἀθηναιτικῶν, κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῆς Ἀμερικῆς.

Καὶ ἰδοὺ πῶς ἐγείνη ἡ δραπέτευσις τῶν αἰχμαλώτων, ποῦ κατέληξε ὅπως εἶδαμε στὸ προηγούμενον κεφάλαιον.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1865, σὲ μιὰ ἀπόπειρα ποῦ ἔκαμε ὁ στρατηγὸς Γκράντ γιὰ νὰ κυριεύσῃ τὴν Ρισμόνδη, πολλοὶ

ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς του ἐπεσαν στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ κ' ἐκρατήθησαν ἐπὶ τὸν πόλι. Ἐνας ἀπὸ τοὺς πρὸ διακεκριμένους ἀνῆκε στὸ ὀμοσπονδιακὸ Ἐπιτελεῖο καὶ ὠνομάζετο Κύρος Σμιθ.

Ὁ Κύρος Σμιθ, ἀπὸ τῆς Μασσαχουσέτης, ἦταν μηχανικός, ἐπιστήμων πρώτης τάξεως, καὶ ἡ Κυβέρνησις, τὸν καιρὸ τοῦ πολέμου, τοῦ εἶχε ἐμπιστευθῆ τὴν διεύθυνσιν τῶν σιδηροδρόμων. Γνήσιος Βορειοαμερικανός, ἰσχυρός, κοκκα-



λιάρης, σκληραγωγημένος, καμμίαν σαρανταπενταριά χρονῶν, μετὰ πολλὰς ἀσπρες τρίχες στὰ κομμένα σύρριζα μαλλιά καὶ ἐπὶ τὸ πικρὸν τοῦ μουστάκι, εἶχε ἐν' ἑαυτῷ τὰ ὠραία ἐκεῖνα «νομισματικά» κεφάλια, ποῦ φαίνονται καμωμένα ἐπίτηδες γιὰ μεντὰ λ λ ι ε ς. Ὅπως μερικοὶ στρατιῶται ἀρχίζουν τὸ στάδιόν τοῦ ἀπλοῦ στρατιώτες, ἔτσι καὶ ὁ Κύρος Σμιθ ἐγείνη μηχανικός ἀπὸ ἀπλοῦς ἐργάτης. Ἦταν γι' αὐτὸ δεξιός, ἐπιτηδῆσις καὶ χαιροδύναμος. Ἀνθρώπος τῆς πράξεως καὶ τῆς θεωρίας, ἐνεργοῦσε χωρὶς προσπάθεια, μετὰ τὴν ὄψην μόνον μίας μεγάλης ζωικῆς δυνάμεως καὶ εἶχε τὴν ἀντοχὴν ἐκεῖνην ποῦ ἀψήφη κάθε κακοτυχία.

Συγχρόνως, ὁ Κύρος Σμιθ ἦταν αὐτῆς ἡ ἀνδρεία προσωποποιημένη. Εἶχε λάβῃ μέρος ἐς ὅλες τῆς μάχης τοῦ πολέμου ἐκεῖνον. Ἰπὸ τὸν Ὀδυσσεῖα Γκράντ, μαζί με τοὺς ἐθελοντὰς τοῦ Ἰλλινοῦ, ἐδείχθη ἀξιὸς στρατιώτης τοῦ στρατηγῶ ἐκεῖνον ποῦ εἶπε: «Δὲν μετρῶ ποτε τοὺς νεκροὺς μου!» Χίλιες φορές ἐκινδύνευσε νὰ πάῃ μ' αὐτοὺς ποῦ ὁ τρομερὸς Γκράντ δὲν τοὺς μετροῦσε παντοῦ

«Ὁ Γεωδὸν Σπίλετ ἦταν ψηλὸς ἄνδρας ὡς 40 χρονῶν.» (Σελ. 14, στ. α').

όμως η τύχη τον εδοξήθη, ως τη στιγμή που έπληρωθη η αιχμαλωτίστη στη μάχη της Ρισμόνδης.

Μαζί με τον Κύρο Σμίθ, την ίδια ημέρα, κ' εν άλλο σημαντικό πρόσωπο έπεφτε στα χέρια των Άθθενωτικών. Ήταν ο Γεδεών Σπίλεττ, ο οποίος τον «Κήρυκος της Νέας Υόρκης», επιφορτισμένος να παρακολουθή της περιπέτειες του πολέμου με τα στρατεύματα του Βορρά.

Ο Γεδεών Σπίλεττ ήταν από τη ράτσα των αγγλοαμερικανών εκείνων δημοσιογράφων, των Στάνλεϋ και των άλλων, που αφήφούν τα πάντα για να επιτύχουν μίαν ακριβή είδηση και να την μεταδώσουν το γρηγορότερο στην εφημερίδα τους. Μεγάλης αξίας άνθρωπος, δραστήριος, τολμηρός, γεμάτος ιδέες, κοσμογυρισμένος, στρατιώτης και καλλιτέχνης, αποφασιστικός, μη λογαριάζων ούτε κόπο, ούτε κίνδυνο, οσάνεις έπρόκειτο να μάθω κάτι τί, πρώτα για τον εαυτό του κ' έπειτα για την εφημερίδα του, αληθινός ήρωας της περιπερείας, της πληροφορίας, του αγνώστου, ο Γεδεών Σπίλεττ ήταν από τους άτρονιτους εκείνους ρεπόρτερ που γράφουν μέσα στην σφαίρες και στις όβιδες.

Κι' αυτός επίσης είχε λάβη μέρος 'ς όλες της μάχες, με το ρεβόλβερ στο ένα του χέρι, με το σημειωματάρι και το μολύβι στο άλλο. Αμα τελείωνε η μάχη, έτρεχε άμέσως στο τηλεγραφείο. Και το «χιούμορ» δεν του έλειπε ποτέ. Έξαφνα, μετά τη μάχη του Μαυροπόταμου, θέλων με κάθε θυσία να κρατήσει τη θέση του στη θυρίδα του τηλεγραφείου, για να αναγγείλη πρώτος στην εφημερίδα του τα ποτελέσματα, τηλεγραφούσε δυο ώρες τα πρώτα κεφάλαια της Αγίας Γραφής. Αυτό έστοιχισε δυο χιλιάδες δολάρια στον «Κήρυκα της Νέας Υόρκης», αλλά ήταν κ' η πρώτη εφημερίδα που έδημοσίευσε την είδηση.

Ο Γεδεών Σπίλεττ ήταν ψηλός άνδρας, ως σαράντα χρονών. Ξανθές, κοκκινωπές φαβορίτες έπλαισίωναν το πρόσωπό του. Το βλέμμα του, ζωηρό και γοργό, μαρτυρούσε τον άνθρωπο που ήταν συνειθισμένος να παίρνη άμέσως όλες της λεπτομέρειες ενός όρίζοντος. Γερός, καλοδεμένος, είχε βαρύνη 'ς όλα τα κλίματα, όπως βάφεται το πυρωμένο ατσάλι μέσα στο κρύο νερό.

Δέκα χρόνια τώρα ο Γεδεών Σπίλεττ ήταν ο επίσημος ρεπόρτερ του «Κήρυκος της Νέας Υόρκης», που τον έπλούτιζε με της είδησεις του και με τα σχέδιά του, γιατί έζωγράφιζε κιόλα. Τη στιγμή έξαφνα που πιάσθηκ' αιχμάλωτος, κατεγίνεται να κινή την περιγραφή της μάχης και την εικόνα της. Τα τελευταία του λόγια, στο σημειωματάρι του, ήταν αυτά: «Ένας σχισματι-

κός με σκοπεύει και... » Αλλά ο έχθρος δεν τον έπέτυχε γιατί, κατά την παντοεινή συνήθειά του, ο Γεδεών Σπίλεττ τα κατάφερε και 'ς αυτή την περίπτωση, χωρίς γρατζουνιά...

Ο Κύρος Σμίθ και ο Γεδεών Σπίλεττ, που δεν έγνωρίζοντο παρά μόνον εκ φήμης, ώδηγήθησαν μαζί στη Ρισμόνδη. Ο μηχανικός γιατρούθησε γρήγορα από την πληγή του και κατά την ανάρρωσι έκαμε την γνωριμία του ρεπόρτερ. Άμέσως εξέτιμησαν ο ένας τον άλλο κ' έδέθησαν με φιλία στενή. Από τότε ένας ήταν ο σκοπός της κοινής τους ζωής: να φύγουν, να δραπέτευσουν, και ένωθούν με τον στρατό του Γκράντ και να πολεμήσουν πάλι για την Ένωσι.

Οι δυο Άμερικανοί ήταν λοιπόν αποφασισμένοι να δράσουν την πρώτη ευκαιρία. Αλλά μολοντί τους είχαν άφιση ελευθέρους στην πόλι, η Ρισμόνδη έφρουρείτο τόσο ανίστρα, ώστε η φυγή έπρεπε να θεωρηθεί κάτι άδύνατο.

Ένωματάζυ, ο Κύρος Σμίθ ξαναβρήκε έναν υπηρέτη, που του ήταν άφωσιωμένος σε ζωή και σε θάνατο. Ο άτρόμητος αυτός ήταν ένας μαύρος, γεννημένος στα κτήματα του μηχανικού, από πατέρα και μητέρα σκλάβους, που πρό πολλού όμως ο Κύρος Σμίθ τους είχε άπελευθερώσει. Ο σκλάβος, κι' αφού έγεινε ελεύθερος, δεν θέλησε να ποχωρισθή τον κύριόν του, που τον αγαπούσε. Ήταν ως τριάντα χρονών νεός, δυνατός, ευκίνητος, επιδέξιος, έξυπνος, ήμερος, κάποτε άφελής και πάντα γελαστός, ολοπρόθυμος και αγαθός. Τόνμαμό του ήταν Ναβουχοδονόσορ, αλλά τον έφώναζαν με το χαϊδευτικό Νάβ.

Αμα ο Νάβ έμαθε, ότι ο κύριός του αιχμαλωτίστηκε, έφυγε άμέσως από τη Μασσαχουσέτη, έφθασε άπέξω από τη Ρισμόνδη και με ήλιες πονηρίες, όπου έκινδύνευσε κ' η ζωή του, κατάφερε να μπη στην πολιορκημένη πόλι. Η ευχαρίστησις του Κύρου Σμίθ, όταν είδε τον υπηρέτη του, κ' η χαρά του Νάβ, όταν ξαναβρήκε τον κύριόν του, είνε πράγματα που δεν περιγράφονται.

Αλλά αν ο Νάβ μπόρεσε να μπη στη Ρισμόνδη, δεν ήταν το ίδιο εύκολο και να βγη, γιατί έπιτηρούσαν άγρυπνα τους αιχμαλώτους. Έγχεράζετο λοιπόν μία έξαιρετική ευκαιρία, για να επιχειρήσουν δραπέτευσι με κάποιαν έλπίδα επιτυχίας, και τέτοια ευκαιρία ούτε παρουσάζετο, ούτε μπορούσαν να την προκάλεσουν.

Εν τοςούτω ο Γκράντ εξακολουθούσε της πόλεμικής του επιχειρήσεις, αλλά χωρίς θετικώ αποτέλεσμα. Η νίκη του Πέτερσμποργ' του είχε στοιχίση ακριβά. Τα στρατεύματά του, ένωμένα με τα

στρατεύματα του Μπούτλερ, μπροστά στη Ρισμόνδη, δεν έκαναν τίποτα σπουδαίο και κανείς δεν μπορούσε να πη, ότι-οι αιχμαλωτοι θα ελευθερώνοντο γρήγορα. Ο ρεπόρτερ, που η αιχμαλωσία του τον έμπόδιζε να στέλνη είδησεις στην εφημερίδα του, δεν μπορούσε πια να βαστάξη. Μια ιδέα είχε μόνο: να βγη από τη Ρισμόνδη με κάθε θυσία. Πολλές φορές μάλιστα το έδοκίμασε κι' όπισθοχώρησε μπροστά 'ς έμπόδια άνυπέβλητα.

Η πολιορκία εν τω μεταξύ εξακολούθησε κι' αν οι αιχμαλωτοι έβιάζοντο να δραπέτευσουν, για να ένωθούν με τον στρατό του Γκράντ, πολλοί κι' από τους πολιορκουμένους δεν έδιάζοντο λιγώτερο να φύγουν, για να νάνταμώσουν τα δικά τους στρατεύματα. Άνάμεσα 'ς αυτούς ήταν και κάποιοι Ίωνάθαν Φόρστερ, άθθενωτικός φανατικώτατος. Ο διοικητής της Ρισμόνδης πρό πολλού δεν μπορούσε να επικοινωνή με τον στρατηγό Λέε' και όμως ήταν μεγάλη ανάγκη να του γνωρίση την κατάστασι της πόλεως, για να σπεύση να στείλει βοήθεια. Αυτός λοιπόν ο Ίωνάθαν Φόρστερ συνέλαβε τότε το σχέδιο να φύγη με άερόστατο, για να διασχίση τα πολιορκητικά στρατεύματα και να φθάση στο στρατόπεδο των Άθθενωτικών.

Ο διοικητής του έδωσε την άδεια. Κατεσκευάσαν γρήγορα εν άερόστατο και το έθεσαν στη διάθεσι του Φόρστερ, που θα έφευγε μαζί με άλλους πέντε.

Ήταν έρωδισμένοι με όπλα, για την περίστασι που θάναγκάζοντο να μνησθούν, αν έπεφταν 'ς έχθρικό έδαφος, και με τρόφιμα, για την περίστασι που το έναέριο ταξείδι τους θα βαστούσε πολύ.

Η αναχώρησις του άερόστατου είχαν όρισθη για της 18 Μαρτίου. Θα έγινετο νύκτα και, με μέτριο άνεμο βορειοδυτικό, οι άερόποροι λογαριάζαν να φθάσουν σε λίγες ώρες στο στρατόπεδο του Λέε.

Αλλά ο βορειοδυτικός εκείνος άνεμος δεν ήταν καθόλου άπλη αύρα. Από της 18, άρχισε να θυρίξη στη θύελλα. Σι λίγο η θύελλα δυνάμωσε τόσο, ώστε άναγκάστηκαν να νάβάλουν την αναχώρησι του Φόρστερ. Το άερόστατο λοιπόν, φουσκωμένο στη μεγάλη πλατεία της Ρισμόνδης, ήταν έτοιμο να σηκωθή με τήν πρώτη νηνεμία' και στην πόλι, άλλο δεν έκαναν όλοι, παρά να κυττάζουν τον καιρό.

Η 18 και η 19 Μαρτίου έπέρασαν χωρίς να λιγοστεύση η μαγιά του ανέμου. Με μεγάλη μάλιστα δυσκολία μπορούσαν να κρατούν το άερόστατο δεμένο στη γη, γιατί ο άνεμος άπειλούσε να κόψη τα σχοινία και να πάρη.

Κ' η νύκτα της 19 πρός την 20 επέρασσε έτσι: αλλά το πρωί η θύελλα δυνάμωσε άκόμη. Άδύνατο πια να φύ-

γουν με άερόστατο. Θα ήταν παραφρόσύνη!

Την ημέρα εκείνη, ο μηχανικός Κύρος Σμίθ έσταματήθη 'ς ένα δρόμο της Ρισμόνδης, από κάποιον που δεν τον έγνώριζε. Ήταν ένας ναύτης, όνομαζόμενος Πέγκροφ, τριανταπέντε ως σαράντα χρονών, μελαφός, ήλιοκαμμένος, εύρωτος, με ζωηρά, άεικίνητα μάτια, αλλά με φουσιγονωμία άγαθή. Ο Πέγκροφ αυτός ήταν Άμερικανός του Βορρά, που είχε διασχίση όλες της θάλασσες του κόσμου και που είδε κι' έπαθε πολλά. Περίττο να προσθέσωμε, ότι ήταν τολμηρός άνθρωπος, άρετος, έτοιμος για όλα και μη εκπληττόμενος από τίποτε.

Ο Πέγκροφ, στην άρχη εκείνου του χρόνου, είχε πάη για δουλειές του στη Ρισμόνδη, μ' ένα παιδί δεκαπέντε χρονών, τον Χάρμπερτ Μπράουν, από τη Νέα Γερσέη, γιού του πλοίαρχου του, όρπανό, που τον αγαπούσε σαν παιδί του. Δεν έπόρθεσε να φύγη από την πόλι πριν πολιορκηθή κ' εύρέθη κλεισμένος, με μια κ' αυτός έπιθυμία: Να φύγη με κάθε τρόπο. Έγνώριζεν εκ φήμης τον μηχανικό Κύρο Σμίθ κ' ήξευρε με τί άνυπομονήσι ζητούσε κι' αυτός την ευκαιρία να δραπέτευση. Δεν έδίστασε λοιπόν την ημέρα εκείνη να τον πλησιάση και, χωρίς άλλο προοίμιο, να τον ρωτήση:

— Κύριε Σμίθ, βαρεθήκατε τη Ρισμόνδη;

Ο μηχανικός έκύτταξε στα μάτια τον άνθρωπο που του μιλούσε έτσι. Ο Πέγκροφ έπρόσθεσε σιγώτερα:

— Κύριε Σμίθ, θέλετε να φύγετε;

— Πότε; άποκρίθηκε ζωηρά ο μηχανικός.

Αυτή η απάντησις, μπορούμε να πούμε ότι του ξεφυγε, γιατί δεν είχε εξέτάση άκόμη καλά τον άνθρωπο που του μιλούσε.

Αλλά αφού τον παρετήρησε με τα διαπερατικά του μάτια και είδε την φουσιγονωμία του, δεν του έμεινε άμβρολιά ότι είχε μπροστά του ένα τίμιον άνθρωπο.

— Ποιός είσθε; τον ρώτησε.

Ο Πέγκροφ του είπε ποιός είνε.

— Καλά, άποκρίθηκε ο Κύρος Σμίθ. Και με τί μέσο μού προτείνετε να φύγω;

— Μ' εκείνο το μπαλόνι, που τώχουν εκεί χωρίς να κινή τίποτα και που μούφαινετι πως έχειν' έπιτηδες για μάς!

Ο θαλασσινός δεν έπόρθεσε να τελείωση τη φράσι του. Ο μηχανικός κατάρταβε από την πρώτη λέξι. Και πιάων τον Πέγκροφ από το μπράτσο, τον έτραβήξε στο σπίτι του.

Έκει ο ναύτης του έρανέρωσε το σχέδιό του, άπλούστατο μ' την άλήθεια: Δεν έπρόκειτο να κινδυνεύσουν τίποτε άλλο... από τη ζωή τους. Η θύελλα φουσουσε μ' όλη της τη λύσσα,

άλλα ένας μηχανικός τολμηρός κ' επιδέξιος, σαν το Κύρο Σμίθ, μπορούσε να όδηγήση εν άερόστατο. (Έπειτα συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ  
ΑΜΕΛΕΙΑ Η ΑΤΑΞΙΑ;



Αγαπητοί μου; Ο μεσημέρι περασμένο και στο σπίτι περιμένουν να σχολάση ο μικρός Τάκης, για να καθήσουν στο τραπέζι. Αλλά ο Τάκης άργεί. Η ώρα μισή... μιά παρά τέταρτο... μιά, κ' εκείνος άκόμη. Δεν μπορούν πια να τον περιμένουν και κάθονται.

— Πάλι τιμωρία θα είνε ο κατεργάρης! λέγει στο τραπέζι η άδελφή του.

— Μ' άβέβαια, προσθέτει η μητέρα του, 'χτες τό άπόγευμα, άντί να μελετήση, όλο έπαίζε.

— Χμ! κάνει ο πατέρας, καταπίνοντας με φούρκα τη σούπα του, αν είνε και σήμερα τιμωρημένος στο σχολείο, θα τον τιμωρήσω κ' εγώ. Ως τη μιά τον κράτησε ο δάσκαλος; ως της δυό θα τον άρίσω εγώ νηστικό.

Τη στιγμή που τάλεγε αυτά ο πατέρας, να κ' ακούεται το κρουδόνι της πόρτας. Είνε ο Τάκης. Πατρά τα βιβλία του και το καπέλλο του στο διάδρομο και μπαίνει στην τραπεζαρία κατακόκκινος, λαχανιασμένος, — θα έτρεχε βέβαια στο δρόμο, — αλλά προσπαθών να φανή γελαστός.

— Ε, φίτε, που πάς; τον σταματά ο πατέρας, ενώ επήγγαινε να καθήση στη θέση του. Γιατί άγρηγες έτσι;

Ο Τάκης ξυνίξει τα μουτρά του, αλλά δεν άπαντά.

— Τιμωρία! άπαντ' άντί εκείνου η άδελφή του. Δεν τό καταλαβαίνετε πως ήταν τιμωρία;

— Ε; τον ρωτά ο πατέρας. Αλήθεια, και σήμερα ήσουν τιμωρία;

Ο Τάκης όμολογει κουνώντας το κεφάλι. — Δεν έδιάβασε 'χτες, ε; δεν έγραψες κανένα μάθημα; Άμελέστατε!

Αλλά ο Τάκης σηκώνει το κεφάλι του άπότομα και θαρρατά.

— Α, όχι γι' άμέλεια! φωνάζει, σα να τούκταναν τη χειρότερη συκοφαντία. Τιμωρήθηκα γι' άταξία!

— Α, έτσι; φωνάζει τότε κ' ο πατέρας. Και νομίζεις πως η άταξία είνε λιγώτερο κακό από την άμέλεια; Σου φαίνεται δηλαδή πως δικαιολογείσαι με το να λές «τιμωρήθηκα γιατί ήμουν άτακτος;...» Έχεις πολύ λάθος, μικρέ μου! Και για να σου τό άποδειξω... ά- νέβα γρήγορα στη κάμαρά σου! Θα μεί-

νης νηστικός ως της τρείς. Είχα σκοπό να σε άρίσω μόνον ως της δυό, γιατί ένόμισα πως δεν έδιάβασες 'χτες. Έπειδή όμως λές, ότι έκαμες στο σχολείο άταξία, θα σάφισω ως της τρείς. Μάθημα σημερα τάπογευμαδεν έχετε. Εμπρός! μάρε!

Ο Τάκης ήταν συνειθισμένος νακούη τον μπαμπά του πάντα. Τον άκούσε κ' αυτή τη φορά. Μόνον που άντί να κινή «εμπρός», έκανε κανονική «μεταβολή», βγήκε στο διάδρομο, πήρε ό,τι είχε άφιση εκεί κ' άνέβηκε ίσα στην κάμαρά του.

Η μικρή αυτή οικογενειακή σκηνή μάς δείχνει, ότι ο πατέρας του Τάκη, ένας πολύ φρόνιμος άνθρωπος, έχει την ιδέα, ότι για τον μικρό μαθητή, η άταξία είνε χειρότερη από την άμέλεια. Να σας πω την άλήθεια, την ίδια ιδέα έχω κ' εγώ. Τα μικρά παιδιά πρώτα πρέπει να μάθουν να είνε εύτακτα, ήσυχα, φρόνιμα, υπάκουα, καλά παιδιά με μιά λέξι, κ' έπειτα να συνειθίσουν να είνε έπιμελή και ταικτικά στα μαθήματά τους. Έπιτήδους το μικρό παιδί μπουρεί να παρασυρθη κ' από ένα παιχινίδι, μπουρεί ναργήση λίγο και στον περίπατο, μπουρεί να τό πάρη κ' η νύστα και να μην προσφάση να κινή όλο τα μαθήματά του. Θα τό συγχωρούσα εύκολώτερα, παρ' αν έκανε μιά άταξία, μιά παρακοή, μιά κατεργαρία. Το πολύ-πολύ που μπουρεί να παραδεχθώ είνε, ότι το ίδιο ζυγίσει και την ίδια τιμωρία άξίζει κ' η άμέλεια κ' η άταξία. Που θα πη, ότι για κανένα λόγο ένα παιδί δεν μπουρεί να δικαιολογήση την τιμωρία του, είτε γι' άμέλεια την έφαγε, είτε γι' άταξία. Το μόνο που θα μπορούσε να πη— αν ήταν βέβαια αληθινό, — είνε: «Μ' έσυκοφάντησαν. Τιμωρήθηκα για μιά άταξία που την έκαμε άλλος και είπαν έμέ». Ναι, αλλά ο Τάκης δεν τό είπε αυτό, γιατί έχει τοούλάχιστο το προτέρημα να είνε φιλαλήθης...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ  
Η ΔΥΟ ΑΓΝΩΣΤΕΣ

(Κατά τον Τουρκένιερφ)

Κάποτε κάλεσε ο Θεός μπροστά 'ς το θείο του θρόνο της Άρετής να μοξευθούν (όχι άλλοι, εκείνες μόνο.) Ηρθαν πολλές. Άλλες μικρές κ' άλλες μεγάλες πάλι. Οι άλλες σαν φίλες έπαιζαν, μιλούσε ή μιά 'στην άλλη και μόνον ήταν άγνωριστες δυό απ' όλες, δυό μονάχα. —Τι νάχουνε; είπε ο Θεός «και δεν μιλιούνται τάχα;»

Στη μιά την άλλη όδήγησε κοντά με καλωσίνη. —«Η Ευεργεσία!» Είπε 'στη μιά. Στην άλλη: —«Η Έγγνωμοσύνη!» Κατάματα κυττάχθηκαν: τη μέρα εκείνη μόνον πρώτη φορά έγνωρίσθησαν μπροστά 'ς τον θείο τον θρόνο!

### Η ΒΕΝΤΕΤΤΑ

[Μυθιστόρημα υπό Α. FERGUSON]

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' (Συνέχεια)

«Αλλά όσο καλός κι' ανοικτόκαρδος κι' αν έφαινετο, όσο πρόθυμος κι' αν ήταν να γελᾷ και να μιλή μ'αζί μας, ο Φραντζέσκος εξακολουθούσε να είναι κυριευμένος από τον παράξενο, το νευρικό εκείνο φόβο, πῶς τον έκαμνε κάθε τόσο νάνατριχιάζει, να σκιρτά και νάνακηδᾷ κάποτε σαν τή γάτα. Συχνά παρατηρούσε τή θάλασσα με μάτια φοβισμένα και σ'τό θόρυβο τοῦ ανέμου, πού φυσούσε ἀκόμη δυνατά, ἐνόμιζε καμμιά φορά ὅτι ἀκουγε ἀπειλητικά λόγια.

Προσποιηθήκαμε, ὅτι δέν καταλάβαμε τήν ταραχή του' ἀλλά ὁ πατέρας μου μού εἶπε:

— "Ἦθελα νάξεραι τί πράγμα βασανίζει ἐπί αὐτό τὸ δυστυχισμένο παιδί.

Σε λίγο θά τὸ μαθαίναμε. Ὑστερ' ἀπὸ τὸ γεῦμα, ἡ ἀποκάλυψις κάποιων νέων προτερημάτων τοῦ Φραντζέσκου, σχετικῶν μὲ τὸ νοικοκυριό, ἔκαμε τὸν πατέρα μου νάνακράξει:

— Καλὲ σύ, Φραντζέσκο, εἶσαι θησαυρός! Πῶς θά μ'πορέσω τώρα νὰ σὲ χωρισθῶ;

Τὸ εἶπε μᾶλλον σ' ἀστεία παρὰ σ'α σοβαρά, ὁ πατέρας μου. Ἀμέως ὁ Φραντζέσκος ἔνωσε τὰ χέρια του παρακαλεστικά κι' ἀποκρίθηκε σοβαρώτατα:

— Ἀχ, σινιόρι! ἂν μού κάνατε τή χάρι νὰ μὴ φύγω ἀπὸ ἐδῶ! ἂν μὲ κρατούσατε γιὰ ὑπηρετίαν!.. Θὰ ἐργαζόμουν τόσο πολὺ, θὰ ἔκανα ὅ,τι μ'πορούσα γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, καὶ θὰ ἤμουν τόσο εὐτυχισμένος κοντὰ σ'αί! Εἶθε τόσο καλοί, σεις κι' ὁ μικρὸς σινιερίνος!.. Κ' εἶμαστε ὀλομόναχοι ἐδῶ, ἡσυχιοι, ἀσφαλισμένοι!

Τὰ τελευταία αὐτὰ λόγια ἦταν λιγάκι παράξενα. Τὸ ἐπρόσεξε ὁ πατέρας μου, ἀλλὰ δέν εἶπε τίποτε. Κι' ἀποκρίθηκε στὸν Φραντζέσκο ἀπλᾶ:

— Γιατί ὄχι, παιδί μου; Ἄν ἡ θέσις σου φαίνεται καλή, δέν ἔχω καμμιά δυσκολία νὰ σὲ κρατήσω. Βύχαρ'ιστησι μάλιστα.

Κ' ἡ συμφωνία ἔκλεισε, πρὸς μεγάλη μου χαρὰ.

— Θὰ σὲ γυρεύουν ὁμως οἱ σύντροφοί σου, εἶπε ὕστερα ὁ πατέρας χαμογελῶν. Ἄς εἶνε, ἄμα περάσῃ ἡ τρικυμία, θὰ τοὺς στείλωμε μὲ πρώτη εὐκαιρία, κανένα γράμμα στὸ Νόρθφορτ, γιὰ νὰ μάθουν πῶς ἐσῶθηκες ἐδῶ. Πιστεύω ὅτι θὰ χαροῦν πολὺ.

— Ἀ, ὄχι, ὄχι! ἐφώναζε ζωηρὰ ὁ

Φραντζέσκος. Ὅχι, σᾶς παρακαλῶ, σινιέρ, μὴ τοὺς γράψετε πῶς εἶμαι ζωντανός. Καλλίτερα, καλλίτερα νὰ νομίζουν πῶς πνίγηκα!

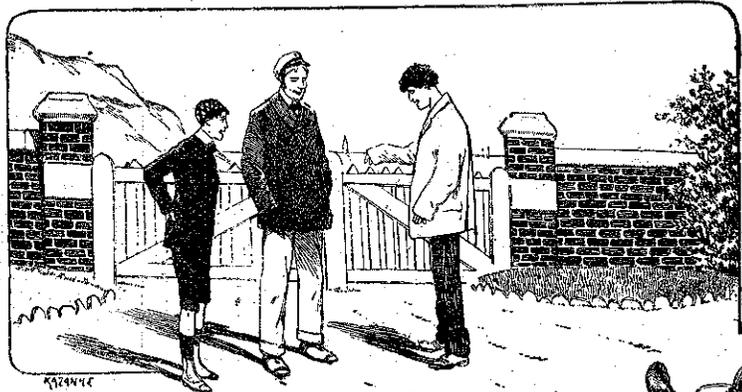
— Μὰ ἐνομιζα, ὅτι οἱ σύντροφοί σου εἶνε φίλοι μου, εἶπεν ἐκπληκτικὸς ὁ πατέρας μου. Ἀφοῦ φανεύατε μαζί!..

— Ναι, σινιέρ, φίλοι μου εἶνε, καὶ πολὺ καλοί. Ἄν τύχη ὁμως νὰ μάθουν καὶ νὰ τοῦ ποῦν πῶς ἐγλύτωσα, θὰ χαθῶ. Ἄν ἀπεναντίας μὲ νομίσουν γιὰ πνιγμένο, θὰ μὲ νομίσῃ κι' ἐκεῖνος καὶ δέν θὰ ξαναγυρέψῃ γιὰ νὰ μὲ σκοτώσῃ.

— Μὰ ἐδῶ, Φραντζέσκο, εἶνε ἀγγλικὴ ἀποικία, ἀποκρίθηκε ὁ πατέρας μου. Ποῖος θάλλθῃ νὰ σὲ σκοτώτῃ στὸ Σπαθονήσι; Ποῖος θὰ τολμήσῃ καὶ νὰ τὸ σκεφθῇ;

— Ἄ! δέν τὸν ξέρετε σεις! δέν τὸν ξέρετε!

Καὶ τότε ὁ Φραντζέσκος μᾶς διηγήθηκε τήν ἱστορία του, μακρινή ἱστορία, πού τή συνώδευαν καὶ μεγάλες χειρωνακ



«Ὁ πατέρας μου τοῦ ἔδωκε νὰ φορέσῃ κάτι ρούχα δικὰ του...» (Σελ. 5, στ. γ')

μίες. Ὅλα μιλοῦσαν συγχρόνως, ὅταν μιλοῦσε ὁ νέος Σικελός: ἡ γλώσσά του, τὰ χέρια του, τὰ μάτια του, τὰ πόδια του, τὰ ρούχα του.

Θὰ σᾶς διηγηθῶ κι' ἐγὼ αὐτὴ τήν ἱστορία. Ἀλλὰ θὰ προσπαθῶ νὰ τὸ κάμω ὅσο μ'πορῶ συντομώτερα.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

##### Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΟΥ

Ἡ βεντέττα τῶν Μπαρμπούτζηδων.

«Γεννήθηκα—μᾶς εἶπε ὁ Φραντζέσκος,—στὴν Ἀγι' Ἀγνή, μικρὸ χωριὸ ἐπὶ τῆ βορεινῆ ἀκτῆ τῆς Σικελίας. Οἱ γονεῖς μου, οἱ Καζάληδες, ἦταν ψαράδες. Καὶ οἱ Μπαρμπούτζηδες, τὸ ἴδιο. Ἄλλ' ἀπὸ χρόνια καὶ καιρούς, ἀπὸ πολλὰς γενεάς, ἀνάμεσα σὲ Καζάληδες καὶ Μπαρμπούτζηδες, ὑπῆρχε μιὰ βεντέττα. Καμμιά φορά ἡ βεντέττα αὐτὴ κοιμοῦνταν' ζοῦτε ὁμως πάντα. Ἐξαφνα ξυπνοῦσε καὶ κάποιος Μπαρμπούτζης ἔχωνε τὸ μαχαίρι του ἐπὶ τὴν καρδιά ἢ ἐπὶ τὴν πλάτη ἐνὸς Καζάλη, ἢ ἐνὸς

Καζάλη ἐσκότωνε ἕνα Μπαρμπούτζη κι' ἐτοῖ ἡ ἔχθρα ἐγίνετο ἀγριώτερη.

«Ἄλλη φορά, ὑπῆρχον πολλοὶ Καζάληδες καὶ πολλοὶ Μπαρμπούτζηδες. Ἀλλὰ πολλοὶ πνίγονταν στὴς θάλασσες πού φάρευαν, ἢ, ὅταν τὸ φάρμακον δέν ἦταν κερδοφόρο, πέθαιναν ἀπὸ τὴ φτώχεια καὶ τοὺς πυρετούς. Στὸ τέλος, σκοτώνονταν καὶ μεταξύ τους. Γι' αὐτὸ, ὅταν γεννήθηκα ἐγὼ, δέν ὑπῆρχε παρὰ μιὰ μόνο οἰκογένεια ἀπὸ μᾶς, κι' ἄλλη μιὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

«Ἀπὸ τὸ μέρος τῶν Μπαρμπούτζηδων, ἦταν πέντε νομάτοι: ὁ γέρο-Μπαρμπούτζης κι' οἱ τέσσερες γιοῖί του. Ὁ πατέρας μου, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός μου κι' ἐγὼ ἤμαστε οἱ μόνοι Καζάληδες πού ἐζοῦσαν.

«Μιὰ μέρα,—ἐγὼ τότε ἤμουν δώδεκα χρονῶν,—ἔγινε καυγάς γερὸς ἐξ αἰτίας κάτι ψαριῶν, πού ὁ πατέρας μου κι' ὁ γέρο-Μπαρμπούτζης ἔλεγαν κι' οἱ δύο πῶς εἶνε δικὰ τους. Φόρα τὰ μαχαίρια! Οἱ ἄλλοι ψαράδες τοὺς ἐχώρισαν' ἀλλὰ τὰ αἵματα εἶχαν ξαναλάψῃ. Ὁ πατέρας μου κι' ὁ ἀδελφός μου ἐπῆγαν στὸ Βαλεριόρι, γιὰ νὰ πουλήσουν τὰ ψάρια τους. Ἦταν ἡ γιορτὴ τοῦ προστάτη μου Ἀγίου. Καὶ γιὰ νὰ μὴ κάμουν τὴ φέστα, μ'ἐπῆραν καὶ μένα.

«Ἦταν βράδυ, ἀργά, ὅταν γυρίζαμε. Ἐκεῖ κοντὰ στὴν Ἀγι' Ἀγνή, ὁ δρόμος περὶά μέσα ἀπὸ

πυκνὸ δάσος. Ὅλοι οἱ Μπαρμπούτζηδες ἦταν κρυμμένοι πίσω ἀπὸ τὰ δένδρα, κι' ἐπερίμεναν νὰ περάσουμε, γιὰ νὰ μᾶς ριχθοῦν. Ἐμεῖς περάσαμε χωρὶς ὑπόψια. Καὶ μᾶς ριχθήκαν κι' οἱ πέντε.

(Ἐπεται συνέχεια)

#### ΦΩΚΙΚΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

#### ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΜΥΘΟΙ

##### ΝΥΧΙ ΚΑΙ ΔΑΚΤΥΛΟ

—Ἄ, δέν εἶν' αὐτὰ παιγνίδια! Κάθε λίγο, κάθε τόσο, Πῶν λιγάκι μεγαλωσῶ, Σουγιαδάκια καὶ ψαλλίδια Νὰ μὲ κάμουν πριγκιονίδια! Καὶ σὲ σένα—τὸν Καμπόσο, Νὰ φοροῦνε δαχτυλίδια... —Μ' ἂν σὲ κόβουν, μὴν ποῦνς; Κ' ἐπιτέλους λησμονᾶς Σάν... γατί πῶς γράφουσιν;»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

### Ο ΑΝΩΝΥΜΟΣ (ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ)

Τὸν ἔλεγαν Γιάννη, —μονάχα Γιάννη, χωρὶς τίποτ' ἄλλο. Ἦταν ἕνα ἔκθετο παιδί, πού τὸ περιμάζεψε ἡ Φιλανθρωπία καὶ τὸ ἐστειλε, ἄμα ἔγινε δώδεκα χρονῶν, ὡς ὑπηρετίη ἀγροκηπίου 'ς ἕνα χωριουδάκι.

Ἀπὸ τὴν στιγμή ἐκείνη, ὁ Γιάννης δέν εἶχε γνωρίσῃ ποτὲ παρὰ τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν καταφρόνια τῶν ἄλλων. Τὰ συνομηθικά του παιδιὰ τὸν περιγελοῦσαν καὶ τὸν φώναζαν Ἀνώνυμο. Τί φεντικά του τοῦ ἐφέροντο μὲ μεγάλη σκληρότητα καὶ τὸν ἔκαναν νὰ ἐννοῆ, ὅτι ἔπρεπε νὰ δουλεύῃ σάν τὸ σκυλί, γιὰ νὰ κερδίξῃ ἕνα κομμάτι κριθαρόψωμο κι' ἕνα πιάτο λαχανόσουπα πού τοῦ ἔδιναν σὲ κάθε γεῦμα.

Καὶ ὁμως δέν ἦταν ἀκαμάτης ὁ δυστυχισμένος Ἀνώνυμος! Ἐξυπνοῦσε πρώτος, ἐπλάγιζε τελευταίος, ἔκανε ὄλες τῆς βαρεῖας δουλειᾶς τοῦ ἀγροκηπίου καὶ ποτὲ κανένα παράπονο δέν ἔβγαине ἀπὸ τὰ χεῖλη του, γιὰτ' εἶχε ψυχὴ καρωμένη γιὰ τὸν ἀγῶνα, γενναία καὶ δυνατή.

Ἐπειτα ἐλάτρευε ἐκεῖνο τὸ χωριουδάκι, σὰ νὰ ἦταν πραγματικῶς ἡ πατρίδα του καὶ ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἐργασία τῆς ἡμέρας, μ'πορούσε νὰ θγαίνῃ καὶ νὰ τριγυρίζῃ στὴς πεδιάδες ἐκεῖνες μὲ τὰ καρπερὰ ἀμπέλια, πού θὰ γέμιζαν τὸ μ'φθινόπωρο ἀπὸ χρυσὰ σταφύλια, λησμονοῦσε μιὰ στιγμή τὴ φτώχεια του καὶ τὴ μοναξιά του καὶ, ξαπλωμένος κάποτε στὸ μαῦρο χῶμα τῶν αὐλακιῶν, ὡς νὰ ἐχῶνετο ἐπὶ τὴν ἀγκαλιά μιᾶς μάννας, ἔλεγε ἐπὶ τῆ σιγᾶ-σιγᾶ τῆς παιδικῆς του λύπης.

Ὁ Γιάννης μεγάλωσε ἔτσι, θαρραλέος καὶ καρτερικός. Τὸ ἔκθετο παιδί ἔγειναν ἕνας ἔφηβος γερὸς, κι' ἐπειδὴ ταφεντικά του ἐγίνετο ὀλοένα ἀπειρητικώτερα κι' ἐχθροικώτερο γι' αὐτὸν οἱ νέοι τοῦ χωριοῦ, ἔφυγε μιὰ μέρα, λυπημένος πού ἄφινε τὸν ἀγαπημένο ἐκεῖνο τόπο, καὶ πῆγε 'ς ἕνα καλὸ τσαρουχά, πού ζητοῦσε βοήθη καὶ κατοικοῦσε μιὰ καλύβα, ἐπὶ τῆς ἀκρῆ ἐνὸς δάσους.

Ἐνα βράδυ, μόλις εἶχε ἀποτελειώσῃ ὁ Γιάννης ἕνα ζευγάρι τσαρούχια, ὁ ἀφεντικός του, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ χωριό, μπῆκε στὸ μαγαζάκι μὲ μιὰ ἔφημερίδα στὸ χέρι.

— Πόλεμος! τοῦ εἶπε. Στὸ χωριὸ τοιχοκολλήθηκε τὸ διάταγμα τῆς ἐπιστρατεύσεως. Ἡ γυναίκες, ἡ μανάδες, ἡ ἀδελφές, ἀποχαιρετοῦν τοὺς στρατιώτες



«Τὸν ἐγνωρίσαν ἀμέσως ἦταν ὁ Γιάννης...!» (Σελ. 17, στ. γ')

πού φεύγουν. Ἄκου καὶ τὰ ταμπούρα! Ὁ Γιάννης ἀναπήδησε. Ἀλήθεια, ὁ ἦχος τοῦ τυμπάνου, ἀδύνατος, ἔβγαλε ὡς τὴν καλύβα.

— Πόλεμος, ἐψιθύρισε. Αὐτὰ λοιπὸν πού ἔλεγαν αὐτὲς τῆς ἡμέρας ἦταν ἀλήθεια, ἀφεντικό; κι' ὄλοι οἱ ἄνδρες τώρα φεύγουν;

— Ναι, παιδί μου' ὅσοι τοῦλάχιστον ἔχουν τὴν ἡλικία γιὰ νὰ καταταχθοῦν.

— Καὶ οἱ ἄλλοι;..

— Οἱ ἄλλοι, ἂν θέλουν, πηγαίνουν ἐθελοντές. Ἀμα εἶνε πόλεμος, ὄλους τοὺς δέχονται.

Ὁ Γιάννης σηκώθηκε ἄξαφνα ὀρθός, μὲ μιὰ λάμψη ἡρωϊσμοῦ στὰ βόθρη τῶν ματιῶν.

— Ἀφεντικό, εἶπε, θὰ πῶ κι' ἐγὼ. Εἶμαι, ἀλήθεια, μόνο δεκαοκτῶ χρονῶν' ἀλλὰ δέν ἔχω οὔτε μάννα, οὔτε γυναίκα γιὰ νὰ κλάψουν πού θὰ φύγω' κι' ἂν σκοτωθῶ ἐκεῖ—πέρα, στὸ χωριουδάκι πού τὰγαπῶ, θὰ μού βάλουν ἴσως ἕνα σταυρὸ στὸ μικρὸ κοιμητήρι πού εἶνε δίπλα στὸ ἐκκλητάκι, μὲ τὸ φτωχὸ ὄνομά μου: Γιάννης.

καλοκαίρι,—ἐβλεπε μὲ τὰ μάτια τῆς ἀναμνήσεως, τὰ κέρανα ἀμπέλια κι' ἄκουγε τὴ γῆ νὰ τοῦ φωνάζῃ:

— Γιάννη! Γιάννη! ὑπερασπίσου με! Θυμήσου, ἐπὶ τότε πού οἱ ἄνθρωποι ἦταν γιὰ σένα κακοί, ἡ φύσις σου χαμογελοῦσε καὶ στὸ κέραμά σου κελαιδοῦσαν τὰ πουλιά...

Τὰ χαράματα, πραγματικῶς, ἄρχισε ἡ μάχη. Ὁ ἐθελοντὴς ὀχυρώθηκε πίσω ἀπὸ ἕνα τοιχάκι, ἐκεῖ κοντὰ στὸ ἀγροκήπιο, καὶ πυροβολοῦσε ὀλοένα. Μὲ τὰ μαλλιά του ἀτακτα, μὲ τὸ πρόσωπό του ἀγριευμένο, μὲ τὸ τοῦφέκι του ἀναμμένο, ὁ γενναῖος στρατιώτης ὑπερασπίζετο τὴν ἀγαπημένη του γῆ, ὅπως θὰ τῶκανε γιὰ τὴν ἴδια του μάννα. Τῆ στιγμή ἐκείνη, ἀφανὴς ἦρως τῆς μάχης, δέν ἦταν πιά ὁ Ἀνώνυμος, τὸ ἔκθετο παιδί. Ἦταν ὁ ἀτρόμητος ἐθελοντής, ὁ ὑπερασπιστής, πού ἀψήφουσε τὸν θάνατο.

Ἐξαφνα εἶδε τὸν ἀρχηγὸ του νὰ πέφτῃ δίπλα του. Τότε τὸν φορτώθηκε στὸν ὄμο του καὶ πῆγε νὰ τὸν τυποθετήσῃ πίσω ἀπὸ τὸ κωμπαναρεῖο. Ἀλλὰ ἐνῶ ξαναγύριζε ἐπὶ τῆς θέσι του, ἀπὸ τὸ κοιμητήρι, μιὰ σφαῖρα τὸν ἐξάπλωσε στὸ χορτάρι μὲ μιὰ τρύπα στὸ μέτωπο.

Σε λίγες ὥρες, ὅταν ἔπαψε ἡ μάχη κι' ἔγεινε μιὰ μικρὴ ἀνακωχή, οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ,—κρυμμένοι ὡς τότε στὰ σπιτία τους,—βγήκαν

ἔξω γιὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς πληγωμένους καὶ νὰ θάψουν τοὺς νεκρούς. Ἐξαφνα, πολλοὶ ἐσταμάτησαν ἐκπληκτικοὶ καὶ συγκινημένοι: μπροστὰ 'ς ἕνα σκοτωμένο στρατιώτη δεκαοκτῶ μόλις χρονῶν' καὶ τὸν ἐγνώρισαν ἀμέσως. Ἦταν ὁ Γιάννης ὁ Ἀνώνυμος. Εἶχε συρθῆ γιὰ νὰ πεθάνῃ ἐπὶ τῆ σκιά τοῦ κωμπαναρειοῦ, κιντὰ ἐπὶ τὸ μικρὸ, ἀνθισμένο κοιμητήρι, ὅπου εἶχαν ὀνειροπολήσῃ ἕνα σταυρὸ.

Γρήγορα ἡ εἰδησις διαδόθηκε στὸ χωριὸ καὶ ἀπὸ τοὺς συστρατιωτῆς του, ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς του, ἔμαθαν ὄλοι τὴν λαμπρὰ διαγωγή πού ἔδειξε ἐπὶ τῆς μάχης ὁ ἡρωϊκὸς μικρὸς ἐθελοντής. Καὶ τότε, μετανοιωμένοι γιὰ τὴν πρῶτη τους ἀντιπάθεια, ἀποκαλύθησαν μὲ σεβασμὸ μπροστὰ στὸ νεκρὸν ἐκεῖνο, τὸν σκέπασαν ἔπειτα μὲ δάφνες καὶ σημαῖες καὶ τὸν ἔθαψαν ἐπὶ τὸ μικρὸ κοιμητήρι. Ἀργότερα, στὸ σταυρὸ του, ἔγραψαν τὸ συγκινητικὸ αὐτὸ ἐπιτάφιο:

«Ὁ Γιάννης πέθανε ἐδῶ σάν ἥρωας, τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1914. Ἡ Μητέρα—Πατρίδα του εἶνε ὑπερήφανη γι' αὐτὸν καὶ κλαίει τὸ παιδί τῆς.»

(Παράφρασις.)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ



